

Sygn. akt I C 1886/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR del. Zygmunt Drożdżejko

Protokolant: Karolina Lipka

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2017 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **U. (...)**
z siedzibą w W.

przeciwko **J. L.**

o zapłatę

I. **oddala powództwo;**

II. **zasądza od powoda U. (...) z siedzibą w W. na rzecz pozwanej J. L. kwotę 7 217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.**

Sygn. akt I C 1886/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 30 maja 2017 r.

Strona powodowa U. (...) z siedzibą w W. – w pozwie skierowanym przeciwko J. L. (k. 3-10) – wniosła o: 1. zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kwoty 112.165,36 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 2 października 2014 r. do dnia zapłaty; 2. zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje roszczenie strona powodowa wskazała, iż przysługuje jej wobec pozwanej J. L. wymagalna wierzytelność pieniężna w wysokości wskazanej w pozwie wynikająca z trzech umów – z dnia 22 kwietnia 2008 r., 30 kwietnia 2008 r. i z dnia 11 czerwca 2008 r. – zawartych pomiędzy Bankiem (...) S.A. a pozwaną, na mocy których (...) udzielił pozwanej kredytu z obowiązkiem jego zwrotu (wraz z odsetkami) w ustalonych terminach spłaty. Strona powodowa wyjaśniła, iż pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania i nie uregulowała płatności w sposób przewidziany w w/w umowach, w efekcie czego (...) wypowiedział je, co skutkowało ich rozwiązaniem i postawieniem w stan wymagalności całej kwoty niespłaconego przez pozwaną kapitału wraz z kwotą odsetek umownych stanowiących część odsetkową raty kapitałowo-odsetkowej za okres obowiązywania umowy oraz odsetek karnych za opóźnienie naliczonych od zadłużenia przeterminowanego. Następnie (...) wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, stwierdzając w nim wysokość wymagalnych roszczeń przysługujących mu wobec pozwanej – w oparciu o ten tytuł toczyło się przeciwko pozwanej postępowanie egzekucyjne, które jednak nie doprowadziło do wyegzekwowania należnej Bankowi wierzytelności. Strona powodowa, iż na mocy umowy cesji z dnia 25 marca

2015 r. skutecznie nabyła od Banku opisaną wierzytelność, co sprawia, iż jest legitymowana do jej dochodzenia na drodze postępowania sądowego. W treści pozwu strona powodowa sprecyzowała, jakie konkretnie składniki (kapitał, odsetki, koszty) wchodzi w skład dochodzonej pozew kwoty, dodając, iż odsetki umowne i odsetki karne naliczane były w wysokości nie wyższej niż odsetki maksymalne, o których mowa w art. 359 § 2⁽¹⁾ k.c. – strona powodowa dodała, iż dochodzi również odsetek naliczonych od należności głównych z każdej ze wskazanych wyżej umów od dnia 1 grudnia 2014 r. do dnia poprzedzającego dzień wytoczenia powództwa w łącznej wysokości. 4.316,96 zł. Jako dowód istnienia w/w wierzytelności wobec pozwanej strona powodowa zaoferowała wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 25 maja 2016 r. podpisany przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzony pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym – jednak wyciągu tego wraz z pozwem nie przedłożyła. Strona powodowa oświadczyła, iż wezwała pozwaną do zaspokojenia przedmiotowej wierzytelności, jednak bezskutecznie.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 5 sierpnia 2016 r., sygn., akt VI Nc-e 867998/16, Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny uwzględnił roszczenie strony powodowej.

W skutek wniesionym sprzeciwie od w/w nakazu zapłaty (k. 17-20) pozwana J. L. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej na jej rzecz kosztów postępowania.

Uzadniając swoje stanowisko pozwana podniosła zarzut niewykazania roszczenia przez stronę powodową zauważając, iż przedstawione przez nią dowody budzą zasadnicze wątpliwości co do faktu istnienia wierzytelności i jej cesji na jej rzecz. Z ostrożności procesowej pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia strony powodowej.

W piśmie procesowym złożonym w dniu 12 grudnia 2016 r. (k. 35) strona powodowa oświadczyła, iż cofa pozew w sprawie bez zrzeczenia się roszczenia. Wobec powyższego Sąd wezwał pozwaną do oświadczenia, czy wyraża zgodę na cofnięcie pozwu.

W piśmie procesowym złożonym w dniu 24 stycznia 2017 r. (k. 44-46) pozwana oświadczyła, iż nie wyraża zgody na cofnięcie powództwa, jeżeli następuje bez zrzeczenia się roszczenia; jednocześnie podtrzymała ona wniosek o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów. Zdaniem pozwanej, cofnięcie pozwu bez jej zgody i bez zrzeczenia się roszczenia - po wniesieniu przez nią sprzeciwu - jest niedopuszczalne z uwagi na wdanie się już przez nią w spór ze stroną powodową, a nadto jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego oraz zmierza do obejścia prawa.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. W myśl zaś § 4 tego przepisu sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

Według brzmienia art. 332 § 1 k.p.c. Sąd jest związany wydanym wyrokiem od chwili jego ogłoszenia. Wyrok wydany na posiedzeniu niejawnym wiąże sąd od chwili podpisania sentencji. Przy czym po myśli § 2 w/w artykułu, w razie cofnięcia pozwu przed uprawomocnieniem się wyroku i przed jego zaskarżeniem z jednoczesnym zrzeczeniem się dochodzonego roszczenia, a za zgodą pozwanego również bez takiego zrzeczenia się, sąd pierwszej instancji uchyli swój wyrok i postępowanie w sprawie umorzy, jeżeli uzna cofnięcie takie za dopuszczalne (postanowienie sądu w tym przedmiocie może być wydane na posiedzeniu niejawnym).

Wreszcie zgodnie z art. 353² k.p.c. do nakazów zapłaty stosuje się odpowiednio przepisy o wyrokach, jeżeli kodeks nie stanowi inaczej.

Wobec treści przytoczonych powyżej przepisów prawnych należy zatem rozważyć, czy dopuszczalne jest cofnięcie pozwu bez zrzeczenia się roszczenia i bez zgody pozwanego po wydaniu nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, po wniesieniu sprzeciwu, a przed rozpoczęciem rozprawy.

Sytuacja nie jest jednoznaczna. Z jednej strony literalne brzmienie przepisu art. 203 k.p.c. może wskazywać, że tak, jednakże inne przepisy poddają w wątpliwość możliwość takiej wykładni – w szczególności chodzi tu o art. 332 k.p.c. w zw. z art. 353² k.p.c. Ustawodawca stanął na stanowisku, że jeżeli już wydano wyrok i zaskarżono go, to sprawa musi być rozpatrzona merytorycznie – oczywiście taka sytuacja wprost nigdy nie nastąpi w przypadku nakazu, ponieważ aby po wydaniu nakazu sprawa nabrała biegu konieczne jest złożenie sprzeciwu, który zresztą powoduje utratę mocy przez tenże nakaz; należy jednak zauważyć, że art. 353² k.p.c. odnosi się także do nakazów zapłaty wydanych w postępowaniu nakazowym, które przecież nie tracą mocy wskutek wniesienia zarzutów od nich. Nie można pomijać doniosłości wydanych orzeczeń sądowych, niezależnie od tego czy mamy do czynienia z wyrokiem czy też z nakazem. Należy zauważyć, że istnieje duża różnica pomiędzy sytuacją, w której tylko wniesiono pozew i nie rozpoczęła się jeszcze rozprawa a sytuacją w której wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym i również nie rozpoczęła się jeszcze rozprawa. W pierwszej sytuacji brak aktywności pozwanego przed rozpoczęciem rozprawy nie spowoduje zaistnienia okoliczności w której mamy prawomocne orzeczenie – w drugiej sytuacji pozwany musi być aktywny, albowiem w przeciwnym wypadku dojdzie do sytuacji, że nakaz będzie miał skutki prawomocnego wyroku. Co więcej, w pierwszej sytuacji sąd nie musi podejmować żadnej decyzji co do istoty sprawy, a w drugiej taka decyzja już została podjęta. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 353² k.p.c. przepisy o wyrokach stosuje się do nakazów odpowiednio, a nie wprost – odpowiednie stosowanie polega zaś na tym, że niektóre przepisy stosuje się wprost, niektórych w ogóle się nie stosuje, a niektóre stosuje się po pewnej modyfikacji. W ocenie Sądu - biorąc pod uwagę wyżej wskazane okoliczności – odpowiednie stosowanie art. 332 § 2 k.p.c. polega na tym, że po wydaniu nakazu cofnięcie powództwa jest dopuszczalne, ale tylko ze zrzeczeniem się roszczenia a za zgodą pozwanego również bez zrzeczenia.

Wobec okoliczności, że pozwana nie wyraziła zgody na cofnięcie pozwu, należało je uznać za bezskuteczne.

Niezależnie od powyższego należało uznać, że cofnięcie pozwu w realiach niniejszej sprawy jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Zauważyć należy, iż strona powodowa jest instytucją finansową, która zawodowo zajmuje się skupywaniem wierzytelności. Sądowi z urzędu jest wiadomo, że tego typu instytucje często dochodzą przedawnionych roszczeń, a co więcej świadomie skupują również przedawnione wierzytelności. Sąd spotkał się również z sytuacją, że pozwany skarżył się, że w tej samej sprawie jest po raz kolejny wytaczane powództwo i sprawy były umarzane, zmieniał się tylko powód – z tego można wysnuć wniosek, że po cofnięciu powództwa i umorzeniu postępowania te same wierzytelności ponownie wprowadzane są w obrót. Można jedynie domyślać się, że tego typu praktyka spowodowana jest tym, że podmioty handlujące wierzytelnościami liczą na to, że za którymś razem pozwany spóźni się ze złożeniem sprzeciwu.

Uznając cofnięcie pozwu za bezskuteczne i sprzeczne z zasadami współzycia społecznego Sąd merytorycznie rozpoznał przedmiotową sprawę. W wyniku tego rozpoznania Sąd doszedł do przekonania, że zgłoszone przez stronę powodową roszczenie nie znajduje usprawiedliwienia w okolicznościach faktycznych sprawy. Za zasadny bowiem należało uznać podniesiony przez pozwaną zarzut nie wykazania istnienia tegoż roszczenia. Pomimo ciężącego na stronie powodowej obowiązku procesowego wynikającego z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. nie przedstawiła ona żadnego dowodu, z którego wynikałoby, że po stronie pozwanej istniała jakakolwiek zaległość w spłacie kapitału i jaki był jej okres, oraz że doszło do skutecznego wypowiedzenia w/w umów kredytowych. Strona powodowa nie wskazała również jednoznacznie, w jaki sposób obliczyła odsetki doliczone do kwoty kapitału. Wobec powyższego nie wiadomo zatem, czy wierzytelność, której dochodzi strona powodowa, w rzeczywistości w ogóle istnieje, a jeżeli tak, to w jakiej wysokości. Ponadto strona powodowa nie przedstawiła również umowy cesji wierzytelności w formie, z której by wynikało, iż również wierzytelność wobec pozwanej została przelana na stronę powodową – z powołanej bowiem w

pozwie umowy cesji wynika, iż szczegółowy wykaz wierzytelności będących przedmiotem sprzedaży znajdować się ma w elektronicznym załączniku – nie wiadomo zatem, czy z tego załącznika będzie wynikać przelew tej wierzytelności. Na marginesie zaś wskazać należy, iż zaferowany przez stronę powodową wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, które zresztą nie załączyła do pozwu, nie stanowi dowodu istnienia wierzytelności nabytej przez funduszu sekurytyzacyjny w drodze przelewu (por. uchwała SN z dnia 7 października 2009 r., III CZP 65/09). Wobec nieudowodnienia przez stronę powodową, że przysługuje jej wierzytelność wobec pozwanej, zbędne było badanie podniesionego przez tą ostatnią zarzutu przedawnienia roszczenia.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c., uwzględniając zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Na kwotę zasądzonych od strony powodowej na rzecz pozwanej kosztów postępowania w wysokości 7.217,00 zł złożyła się kwota 7.200,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (§ 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz.U. z 2015 r., poz. 1800. – w brzmieniu obowiązującym w dniu złożenia pozwu – a to na zasadzie § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. „zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie”) oraz kwota 17,00 zł z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając powyższe na uwadze orzec należało jak w sentencji wyroku.